ЛОЗА & ВИНО

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ "ЛОЗА И ВИНО" • БРОЙ 4/2025

ВИНАРИЯ 2026

- Нови хоризонти

СТАРИТЕ ЛОЗЯ

- Иван Маринов Светозаров от с. Рабиша

OIV - РЕКОЛТА 2025 В СВЕТА

- Световното производство на вино през 2025 г.

КОНГРЕСИ, КОНФЕРЕНЦИИ

- Винарската култура - прецизно, ефективно и устойчиво развитие.

ТРИФОН ЗАРЕЗАН

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ!

Поздравяваме Ви с празника на лозарите и винарите

ТРИФОН ЗАРЕЗАН.

Пожелаваме Ви здраве и сили, за да продължите да изпълнявате мисията на пазители на лозата, да предавате на поколенията си любовта и благоговението си пред нейната сила и устойчивост!

Нека реколта 2026 да бъде пълна, да даде добро грозде, от което да направите, по традиция, най-доброто вино!

Благословено да е това лозе!
Че да има Добра реколта от грозде !
Да Бъде !
Че да има Добра реколта от качествени вина ! Да Бъде !
Че да се Пие това вино у Ладни механи !
Да Бъде!
От Добри и Щастливи Човеци,
дето са Благословени и Благодарни
на Изобилието от Всичко около Нас!
Да Бъде!
Да Осъзнаем (Време Е!),
че Ние сме и Пътят, и Източникът, и Силата, която ги допълва и им се противопоставя
Ти си Всичко, което Е!
Защото Ти си Магьосникът на реалността!
Ти си Кръговратът в самия теб!
Безусловна Любов е вибрацията,
честотата на Съществуването!
Да Бъде!
Амин!

СТОЯН МАРИНОВ,
с. Караново, Новозагорско

Лоза и Вино

Каталожен номер на Български пощи 1437

Брой 4/2025

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ “ЛОЗА И ВИНО”

“ЛОЗА И ВИНО” е последовател на традициите на сп. “Лозарство и винарство” (1952 - 2019 г., издание на СПТВСН и НЛВК), сп. “Пепиниерист” (1911 г.), което от 1913 г. до 1949 г. излиза под името “Лозарски преглед”, като орган на Съюза на българските лозаро-винари.

Периодичност 4 броя годишно.

Редактор:
Маргарита Христова

Редакционен съвет на броя:

проф. дсн В. Ройчев,
проф. д-р К. Попов,
проф. д-р М. Иванов,
доц. д-р Б. Манджуков,
доц. д-р А. Иванов,
доц. д-р Здр. Наков,
доц. Т. Йончева, доц. В. Хайгъров
доц. д-р Й. Йорданов, д-р Св. Станева

ГОДИНА LXXIII (VII)
ISSN-2683-0248
lozaivino@abv.bg
www.lozaivino.org

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
1000 София, ул. “Гурко 62-А”
Тел. 0878 777 189

СЪДЪРЖАНИЕ

ТРИФОН ЗАРЕЗАН
Благослов, Стоян Маринов, 1
Свети Трифон - 1 (14) февруари 4

OIV - РЕКОЛТА 2025 В СВЕТА
Световното производство на вино през 2025 г 5

ЛОЗАРСТВО - ИСТОРИЯ
Най-разпространените сортове в България в началото на 20-и век 12

КАЛЕНДАР 2026 16

ТЪЖНИ НОВИНИ
Почина ст.н.с. Пенчо Михайлов Минков 21

КОНГРЕСИ, КОНФЕРЕНЦИИ
Винарската култура - прецизно, ефективно и устойчиво развитие. 65-и Международен конгрес на Немския лозаро-винарски съюз 22

ГОДИШНО СЪДЪРЖАНИЕ 2025 24

СЪБИТИЯ
Фестивал на ракията и спиртните напитки в София 26

НОВИ КНИГИ
Лозаро-винарството на България в събития, цифри и факти, Б. Манджуков 29
В търсене Духът на алкохола, Н. Бакалов 32

СТАРИТЕ ЛОЗЯ
Самотните лозя - пазители на традиции, М. Христова 30

Уникредит Булбанк
IBAN: BG19UNCR70001523883696, BIC: UNCRBGSF
Позоваването на сп. “Лоза и вино” е задължително.
Предпечат: “Лоза и вино”. Печат: Агенция “Дейта”.

CONTENTS

TRIPHON ZAREZAN
Blessing, Stoyan Marinov, 1
Saint Triphon - February 1 (14) 4

OIV - 2025 HARVEST IN THE WORLD
World wine production in 2025 5

VITICULTURE - HISTORY
The most common varieties in Bulgaria at the beginning of the 20th century 12

SAD NEWS
Assoc. Prof. Pencho Mihaylov Minkov passed away 21

CONGRESSES, CONFERENCES
Wine culture - precise, effective and sustainable development. 65th International Congress of the German Wine and Vine Union 22

ANNUAL CONTENT 2025 24

EVENTS
Sofia Rakiya and Spirits Festival 26

NEW BOOKS
Bulgarian Viticulture in Events, Figures and Facts, B. Mandzhukov 29
Searching of the Spirit of Alcohol, N. Bakalov 32

OLD VINEYARDS
Lonely Vineyards - Guardian of Traditions, M. Hristova 30

TECHNO-PLAST Ltd.

ЧЕСТИТА НОВАТА 2026 ГОДИНА

ЛОЗАРСТВО - ИСТОРИЯ

ЯНУАРИ

п	в	с	ч	п	с	н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ФЕВРУАРИ

п	в	с	ч	п	с	н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

МАРТ

п	в	с	ч	п	с	н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

АПРИЛ

п	в	с	ч	п	с	н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

МАЙ

п	в	с	ч	п	с	н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ЮНИ

п	в	с	ч	п	с	н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ЮЛИ

п	в	с	ч	п	с	н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

АВГУСТ

п	в	с	ч	п	с	н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

СЕПТЕМВРИ

п	в	с	ч	п	с	н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ОКТОМВРИ

п	в	с	ч	п	с	н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

НОЕМВРИ

п	в	с	ч	п	с	н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ДЕКЕМВРИ

п	в	с	ч	п	с	н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

БРОЙ 1

ТРИФОН ЗАРЕЗАН

Честита нова лозаро-винарска година

CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES

Бургас - домакин на „Sauvignon Selection by Concours Mondial de Bruxelles 2025

ЕНОЛОГИЯ

Деалкохолизацията на вината

Определяне на изотопното съотношение на водата във вина и мъст

ВИНО И ЗДРАВЕ

За или против алкохола във виното, д-р Александър Генов

ЛОЗАРСТВО - СТАРИТЕ ЛОЗИ
Световен регистър на старите лози

Резолюция OIV-VITI 703-2024
Дефиниции и препоръки на OIV относно стари лози и лоза

НОВИ КНИГИ - ОЧАКВАЙТЕ

Лозаро-винарството на България в събития, цифри и факти (от края на XIX в. до началото на XXI в.), Б. Манджуков

БАВП
Календар на винените събития 2025

ЮБИЛЕИ

Инж. Петко Матеев - 35 години изпълнителен директор на “ЛВК – Винпром” - Търговище

СЪБИТИЯ

Проф. Георги Вълчев - „Доктор хонорис кауза на УХТ“

БРОЙ 2

CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES

20 български вина отличени на Sauvignon Selection - Concours Mondial de Bruxelles 2025 в Бургас

РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА ОТ БАСФ

Качествената растителна защита – ключ към качествената реколта

НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Влияние на зелените резитбени операции, прореждане на гроздове и листа върху количеството и качеството на грозде и вино от сортовете Каберне фран и Сира в района на Стара Загора. Защита на ас. Ферихан Адемова Емурлова, катедра "Растениевъдство", Аграрен факултет на Тракийски университет

ЛОЗАРСТВО - СОРТОВЕ

Совиньон блан в България

ЛОЗАРСТВО - РАЙОНИРАНЕ

Райониране и микрорайониране (зониране) на лозарството в България, В. Ройчев

ЛОЗАРСТВО

Големият спор в лозарството

за афинитета на сорт Мавруд към разпространените

у нас подложки продължава, В. Ройчев

ИСТОРИЯ

Лозарство и винарство в България

МНЕНИЕТО НА ЕКСПЕРТА

Автентичност на спиртните напитки, Н. Бакалов

ВИНАРИЯ

30 години златни ритони на ВИНАРИЯ

МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Лозаро-винарството – професия с бъдеще, М. Христова

ЕНОЛОГ НА ГОДИНАТА 2024
Инж. Капка Георгиева - Енолог на годината 2024
Номинираните енолози за приза "Енолог на годината"
Млад енолог на 2024 година

БРОЙ 3

РЕКОЛТА 2025

Гроздовата реколта в района на Плевен, Централна северна България през 2025 година, Н. Илиев, Й. Белберова, Д. Тонева, Св. Кръстев

СЪБИТИЯ

Открит ден в Института по лозарство и винарство в Плевен

ЕНОЛОГИЯ

Дъбовата дървесина и влиянието ѝ върху характеристиките на вина от сорт Гъмза, Т. Йончева

ЛОЗАРСТВО

Гъмза – „капризната“ принцеса на българските местни

сортове. История, наука и бъдеще на един уникален

автохтонен сорт, Д. Тонева

СТАРИТЕ ЛОЗЯ

Когато хобито се превърне в страст

КОНКУРСИ - НАГРАДИ - CMB

Български производители на вино и спиртни напитки, носители на медали Concours Mondial de Bruxelles (CMB) 2025

ИСТОРИЯ

История на Българското участие в Concours Mondial de Bruxelles

НАД 20 ЗЛАТНИ И 3 ГОЛЕМИ ЗЛАТНИ МЕДАЛА НА RAKIA & SPIRITS FEST SOFIA 2025,

РЕКОРДЕН ИНТЕРЕС, НЕВЕРОЯТНИ ВКУСОВЕ

С много усмивки, топли емоции и хиляди посетители, Rakia & Spirits Fest Sofia 2025 приключи с рекорден успех! За два дни на 6 и 7 декември – Зала 6 на НДК се превърна в ракията в сърцето на Балканите. Много изложители от България, Сърбия, Северна Македония, Гърция и други страни представиха стотици премиум ракии, брендита, ликьори, мастики, джинове и други дестилати, някои от които се показват пред публика за пръв път! Редки напитки от Япония, Френска Полинезия, Франция, Доминикана и, разбира се, България. Майсторските класове на "Винпром Троян", "Ron Barceló" и "Godet" предизвикаха истински интерес и допълниха събитието със знание и опит.

Церемонията по награждаването отличи най-добрите ракии и дестилати на Балканите с над 20 златни и 3 големи златни медала в следните категории

КАТЕГОРИЯ “ВИНЕНИ И ГРОЗДОВИ РАКИИ”

ГОЛЯМ ЗЛАТЕН МЕДАЛ
BURGAS 63 PEARL SPECIAL SELECTION
"BLACK SEA GOLD" ПОМОРИЕ

ЗЛАТЕН МЕДАЛ
TABIET
"DELION"

СЛИВЕНСКА ПЕРЛА БАРЕЛ
"ВИЛА ЯМБОЛ"

BURGAS 63 BARREL AGED SPECIAL SELECTION
"BLACK SEA GOLD" ПОМОРИЕ

THE ALCHEMIST VRACHANSKI MISKET
"ДЕСТИЛЕРИЯ КЛЕМАНС"

BURGAS 63 TRAMINER SPECIAL SELECTION
"BLACK SEA GOLD" ПОМОРИЕ

СТРАЛДЖАНСКА МУСКАТОВА БАРЕЛ
"ВИЛА ЯМБОЛ"

SOLI INVICTO
ВИНАРСКА ИЗБА "ЕДОАРДО МИРОЛИО"

СРЕБЪРЕН МЕДАЛ
РАКИЯ ОТ РОЗОВАТА ДОЛИНА – МУСКАТОВА
"CHATEAU COPSA"

The Alchemist - Кайлъшки мискет
Дестилерия "КЛЕМАНС"

КАТЕГОРИЯ “БРЕНДИ”

ЗЛАТЕН МЕДАЛ
V.S.O.P BRANDY
"BLACK SEA GOLD" ПОМОРИЕ

КАТЕГОРИЯ “ПЛОДОВИ РАКИИ”

GRAND GOLD MEDAL

ДЮЛЕВА ЛИМИТИРАНА СЕРИЯ
СЪС ЗЛАТО 5-ГОДИШНА
"PERUN DISTILLERY"/ДРИНК ИМПОРТ

ORNAMENT SLJIVA BARRIQUE
"MVP DESTILERIJA" LESNICA

ЗЛАТЕН МЕДАЛ
ТРОЯНСКА СЛИВОВА ОТЛЕЖАЛА
"ВИНПРОМ ТРОЯН"

ТРОЯНСКА СЛИВОВА РЕЗЕРВА 15 год.
"ВИНПРОМ ТРОЯН"

ТАВІЕТ ДЮЛЕВА
"DELION"

ТАВІЕТ КРУША
"DELION"

BRANKO - ВИЛЯМОВА
"BELGRADE URBAN DISTILLERY" /
АВЕНДИ ООД

ORNAMENT DUNJA
"MVP DESTILERIJA", LESNICA

ORNAMENT VILJAMOVKA
"MVP DESTILERIJA", LESNICA

ORNAMENT KAJSIJA
"MVP DESTILERIJA", LESNICA

ДЮЛЕВА ЛИМИТИРАНА СЕРИЯ
"PERUN DISTILLERY"/ ДРИНК ИМПОРТ

СЛИВОВА 15-ГОДИШНА
"ПОДРУМ ИВКОВИЧ"

КАТЕГОРИЯ "УЗО/МАСТИКА"

GOLD MEDAL
PAPALINA
"BLACK SEA GOLD" ПОМОРИЕ

SILVER MEDAL
ЦИПУРО ГАЦИОС с АНАСОН
"ДРИНК ИМПОРТ"

КАТЕГОРИЯ “ВОДКИ”

SILVER MEDAL
"HOBE" Slow Cascaded Silver Filtered Pure Vodka

BLACK SEA GOLD EXPLORE

КАТЕГОРИЯ “ЛИКЬОР”
GOLD MEDAL
"CORMUS DOMESTICA
BALAKLJA DISTILLERY"

КАТЕГОРИЯ “ЛИКЬОР”
GOLD MEDAL
МАЛИНОВ Ликьор
"ВИНПРОМ ВЕЛИКО ТЪРНОВО"

КАТЕГОРИЯ “ДЖИН”

SILVER MEDAL
KINGSMILL
BLACK SEA GOLD EXPLORE

С любов към традицията и вкуса
Екипът на Rakia & Spirits Fest

Богдан Трифонов Манджуков

ЛОЗАРО-ВИНАРСТВОТО НА БЪЛГАРИЯ
В СЪБИТИЯ, ЦИФРИ И ФАКТИ

КНИГАТА МОЖЕТЕ ДА ЗАКУПИТЕ
ОТ РЕДАКЦИЯТА НА СП. "ЛОЗА И ВИНО". ТЕЛ.: 0878 777 189.

САМОТНИТЕ ЛОЗЯ - ПАЗИТЕЛИ НА ТРАДИЦИИ

Уважаеми читатели,

Този път отново ще Ви заведем в Северозапада. 5 септември е. Гроздобер. В село Рабиша сме, което се намира в близост до пещерата Магурата. Известно е, че Видинският край е традиционно винарски, но също така е и известно, че през последните 30 години той е най-западащият във всички сфери на икономиката. За съжаление, обезлюдяването там го превърна от силно развит в най-изостаналия район в страната. На този фон обаче заедно със запазената природа чистият въздух, неземната тишина и спокойствие все още има сърцати българи, които се борят да запазят българската традиция в лозарството, да опазят местните сортове в малките си стопанства, където работят неуморно с грижите, които се полагат за най-скъпото.

Иван Светозаров

С 91-годишният Иван Светозаров ни запозна неговият внук Марио Петков, с когото животът ме срещна в Професионалната гимназия по транспорт „Н. Й. Вапцаров“ в гр. Сливница, където е преподавател по география, и беше мой колега. Тези, които ме познават, знаят, че където и да отида, виното е винаги моя тема и неизменно работя по нея. Така разбрах за лозето на неговия дядо. Бях впечатлена, от една страна, че то е на 50 години, и от друга страна, от възрастта на един от последните пазители на родното, Иван Светозаров.

Иван Светозаров е роден през 1934 г. във Видин. През 1952 г. завършва гимназия. Веднага започва работа във вакуумната фабрика ДИП „17 партизани“ във Видин. Започва от нулата, от най-ниска степен – всякаква обща работа. По-късно завършва задочно и висше образование във ВИХВП – 4 години учи преработка на плодове и зеленчуци.

Развитието му в професията продължава, като става ръководител на младежки трудов колектив и номенклатура на заводския партиен комитет. *„Никога не съм отричал, че съм бил член на БКП. Не с користни цели, а по идеологически причини. Нас ни учеха тогава, че най-съвършеният строй е развитото социалистическо общество като път към комунизма, където всеки ще полага своя труд според способностите си, а ще получава, колкото му е нужно, но това е утопия.“* споделя Иван Светозаров.

По-късно става началник на вакуумния и на конфитюрения цех на консервния комбинат във Видин. Освен компоти и конфитюри там се

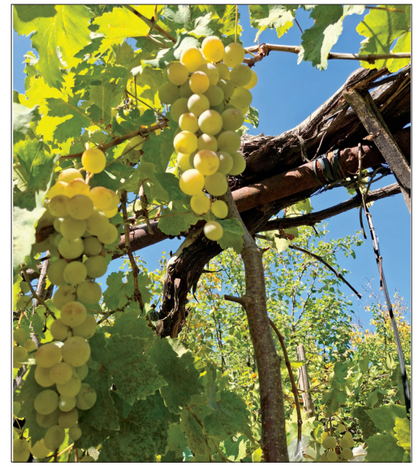

Иван Светозаров и бъдещите пазители на традицията

произвежда и гроздов концентрат с 50% захарност по заявка на „Винпром“ Видин. Това е връзката му с виното. 85% от готовата продукция на Консервния комбинат се изнася. От гроздовия концентрат се произвежда полусухо вино „Кадарка“, което се изнася за Германия по второ направление. Това е Новоселска Гъмза с 25% захарност за този пазар.

Как започнахте да се занимавате с лозарство?

Иван Светозаров: *През 1973 г. купих това място в с. Рабиша, около 1 дка. Лозето направих през 1975 г. заедно със съпругата ми. С тези две ръце всичко сме правили сами. Много лозя имаше в района, но сега вече не е така. Засадихме Черна Виала, Черен Отел, Бял Отел, Смедеревка, както и десертните Афуз Али, Сензо, Хамбургски мискет, Памид. Имахме и Лисича опашка, Резекия – бяла и червена, но те загинаха. Мястото е див черномор и не понася на всички сортове. Правим и наше вино, за лична консумация. Обикновено смесваме всичкото грозде и го ферментираме заедно.*

Днес нашето лозе е самотното. След промените всички наоколо бяха изоставени и унищожени. Има някои нови, но те са много малко. Затова и трудно го опазваме от птиците и от други вредители, а и тази година реколтата не е най-добрата. Но аз не се отказвам, въпреки че след смъртта на съпругата ми преди 12 години не ми е лесно. Надявам се и децата да не се откажат, след като си отида. Това е наследство, което се надявам да не бъде забравено.

Маргарита Христова Левиева

НОВИ КНИГИ

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ БАКАЛОВ

Роден е на 04.06.1951 г. в гр. Долна Оряховица област Велико Търновска. През 1970 г. завършва средно образование – техникум по хранителна и вкусова промишленост в гр. Горна Оряховица – специалността “Ферментационни производства”, а през 1978 г. завършва висше образование във ВИХВП (сега УХТ) в гр. Пловдив, специалност “Вино и високоалкохолни напитки”.

Работи 2 години и 6 месеца в Спиртната фабрика в гр. Горна Оряховица и 1 година и 3 месеца във "Винпром" в гр. Лясковец.

През 1979 г. след спечелен конкурс постъпва на работа като научен сътрудник в Института по винарска промишленост в гр. София, където работи до 06.01.1997 г. През последните години изпълнява длъжността Ръководител на секция “Високоалкохолни напитки”.

През 1989 г. защитава дисертационна работа на тема “Ускорено съзряване на винен дестилат”. Има над 80 публикации по актуални проблеми на винарската промишленост, от които 13 патента и 10 доклада на научни конференции и много популярни статии.

Разработва технологии за нови асортименти спиртни напитки; технологии за производство на екстракти от дървесина и ароматни дестилати; признати и в чужбина са разработени от него методи за деметализиране на спирни напитки и метод за десулфитилане на дестилати.

В продължение на 10 години (от 1980 г. до 1990 г.) е член на оперативната дегустационна комисия за високоалкохолни напитки (ракии и бренди) при СО “Винпром”. След 1990 г. участвува на националните дегустации за ракии и винено бренди на “Винария”. През август 2018 г. участвах в световната дегустация на спиртни напитки „Спирит Силекшън“ в гр. Пловдив.

Работи като консултант на свободна практика в областта на производството на спирт, спиртни напитки, вино и безалкохолни напитки. Дава консултации в Русия, Украйна, Казахстан, Косово и Македония. В България през последните 15 години разработва “Технически спецификации” за спирт, дестилати, спиртни напитки, безалкохолни напитки и трапезна вода. Консултира държавни институции.

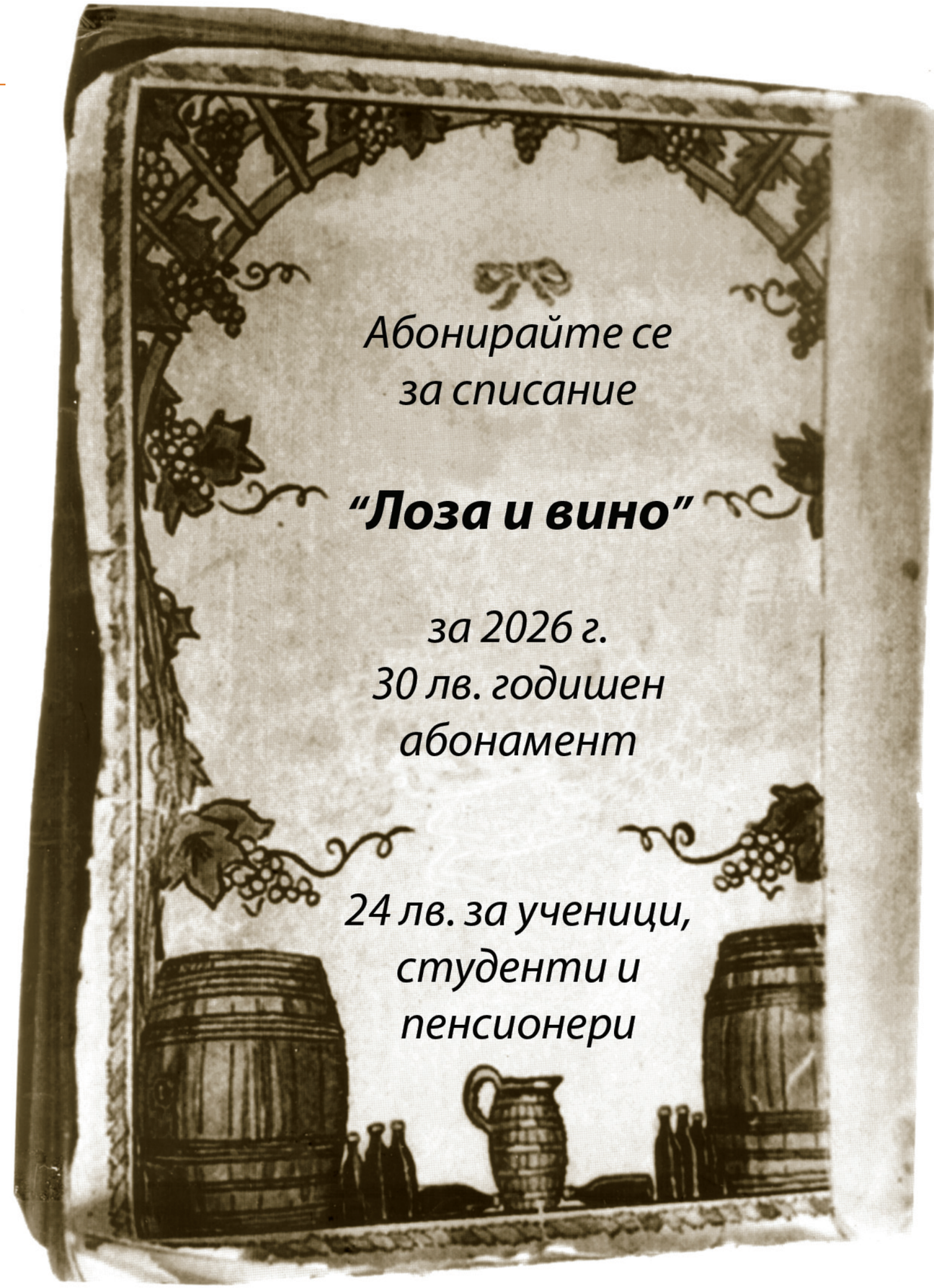
Разработва технологични проекти и пуска в експлоатация на нови предприятия за производство на вино, спирт, биоетанол, спиртни напитки, безалкохолни напитки и др. Регистриран е с пълна проектантска правоспособност в Софийската секция на Камарата на инженерите от инвестиционото проектиране.

Книгата "В търсене Духът на алкохола" авторът публикува свои разработки и материали, представени в различни специализирани издания. Тя е полезен наръчник за всички, които искат да получават качествени вина и спиртни напитки.

КНИГАТА МОЖЕТЕ ДА ЗАКУПИТЕ ОТ РЕДАКЦИЯТА НА СП. "ЛОЗА И ВИНО". ТЕЛ.: 0878 777 189.

Маргарита Христова

МЕЖДУНАРОДЕН ПАНАИР
ПЛОВДИВ

Vinaria

ufi Approved Event

17-21
февруари 2026

МЕЖДУНАРОДНА ИЗЛОЖБА ЗА
ЛОЗАРСТВО И ВИНАРСТВО

www.fair.bg